Столична община
Входящ №
СОА26-ВК66-9706
Регистриран на 29.10.2026
За проверка:https://sofia.bg/registry-report

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
София 1000, ул. Московска № 33, тел. 02 9377 302, www.sofia.bg

ДО
СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ЧРЕЗ
Г-Н ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
чрез АИССО/СЕОС

ДОКЛАД

от

ВАСИЛ ТЕРЗИЕВ
КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

И

ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ

ОТНОСНО: поставяне на паметник на инж. Иван Иванов – кмет на София (1934 -1944 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Най-успешният софийски градоначалник инженер Иван Иванов носи със своето управление значителен и бърз прогрес за столицата ни, която придобива европейски облик и получава придобивки, с които се гордее и до днес. Изгражда се Рилския водопровод, който и до сега снабдява голяма част от града със свежа планинска вода. Инж. Иван Иванов управлява София над 10 години и решава с размах проблемите на жителите ѝ. Нещо повече: заслугите му стават факт в изключително тежко време, в разгара на Втората световна война.

Бъдещият кмет започва професионалния си път като студент по водно инженерство в Мюнхен. Съдбоносните за страната ни събития обаче го карат да се върне в България през 1912 година, за да се включи като доброволец в трите войни. Изпратен е в Македония с инженерни части, задачата им е да строят железопътни линии. След като мирът се възцарява в Европа, Иванов заминава за Германия, да довърши следването си.

През 20-те години на 19-ти век градът има много различни лица, някои от които наистина печални – столицата се превръща в пристан за бежанците – българи, останали извън пределите на страната. Притокът на хора се оказва твърде голям за мащабите на града, а главен проблем е недостигът на питейна вода. Точно тогава младият инженер започва работа в отдела за водоснабдяване и канализация на Столична община. Градската управа е наясно, че трябва да се търси дългосрочно решение за водния проблем, така се появява идеята за мащабно съоръжение, което да отвежд водата от рилските реки до София. На Иванов е възложено да проучи маршрута и възможностите за изграждане. Строежът продължава близо десетилетие.

Усилията и уменията на Иванов са оценени и през 1928 година инженерът официално оглавява проекта. Дължината на трасето – цели 80 километра, не е единствената пречка, която трябва да бъде преодоляна. Теренът е труден, минава през много тунели и акведукти. Но всичко има благополучен край, за който обществото и тогавашният столичен градоначалник ген. Владимир Вазов отправят благодарността си към Иванов. Година по-късно на власт в страната идва правителството на Военния блок начело с Кимон Георгиев, което, признавайки заслугите му за изграждането на Рилския водопровод, назначава Иванов за кмет на София.

От този момент работата в общината коренно се променя, за да настъпи златното десетилетие за столицата. За 10-те години се павират много от столичните улици. Ремонтират се и се модернизират Борисовата градина и Южният парк. Засаждат се хиляди дръвчета, а София става един от най-чистите градове в Европа. Към общината се приобщават Княжево, Горна баня, Красно село, Бояна и Надежда, които преди това са села. За няма и 20 години населението нараства почти двойно до 300 000 жители. Настъпва и духът на модерността. Появяват се емблематични за София сгради като тази на Българската народна банка, Съдебната палата, Народната библиотека, Телефонната палата, Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната. Изградени са също и Централната сграда на Софийския университет (1934), зала „България" (1937), паметникът на Патриарх Евтимий (1937), Музикалният театър (1938), сградата на Столична община (1939), Военното издателство (1944) и др. Активно се строят квартали с фамилни работнически жилища, отварят се кухни за бедни.

В следващите години животът на София е белязан от Втората световна война. Войната спира бурния разцвет на София от предишните години, ограничава строителството и задушава културния живот на града. Бомбардировките над София за една нощ сриват много от градяното за 10 години. През целия ден кметът обикаля затрупаните улици, опитвайки се да помага на изпадналите в беда свои съграждани. Не напуска града, въпреки реалната опасност за живота му, остава сам в общината, за да управлява спасителните дейности.

След края на войната бившият кмет на София е обвинен, че е германофил с профашистки настроения. Според документите, до които имаме достъп днес, при управлението си кметът се е противопоставял на исканията на правителството Столична община да бъде прочистена от комунистите, за него значение имал професионализмът, а не политическите убеждения. Иванов наистина е имал много контакти с високопоставени представители на Третия райх, но според техните доклади, разсекретени впоследствие, той никога не им е бил близък, тъй като не споделял тяхната идеология. Житейската му философия да работи с личности, без да се ръководи от техните възгледи, го прави подозрителен за всяка власт. Въпреки исканията за смъртна присъда Народният съд му налага доживотен затвор.

Но дори осъден да прекара дните си в затвора, инж. Иванов продължава да работи. Спасяват го невероятният му талант и работоспособност. По време на мандата му през 1939 година е започнал още един много амбициозен воден проект в подножието на връх Мусала – язовир „Бели Искър". 1900-те метра го правят един от най-високо разположените в Европа. Поради сложността на строежа новата власт възлага на Иванов да завърши проекта. Язовирът е готов през 1945 година, а година по-късно присъдата е отменена и инженерът започва работа по новите хидросъоръжения със същата страст, с която е работил и по царско време. Иванов участва в създаването на най-големия язовир в България – „Искър", тогава носещ името „Сталин". Но по конюнктурни причини дори не е поканен на тържественото откриване.

През следващите години продължава да отдава таланта си на своите съграждани. Малко преди края на живота си на 20 юни 1965 година инж. Иван Иванов

дарява цялата си литература на БАН, независимо че след присъдата на Народния съд той губи правата си като член на академията. Това е последното обществено полезно дело в дългия списък на един истински патриот и голям българин – инж. Иван Иванов.

Поради изключителните му заслуги към Столична община с Решение № 627 от 06.10.2011 г. на Столичния общински съвет беше възложено на Кмета на Столична община да организира конкурс за идеен проект на паметник на инж. Иван Иванов. Поради липса на високи художествени качества и непокриване в пълна степен на критериите и изискванията в проектите на участниците, до 2020 година не беше определен проект, който печели конкурса.

С Решение № D48073 от 15.05.2020 г. е обявен конкурс за проект по реда на Закона за обществените поръчки, вписан в Регистъра на Агенцията за обществени поръчки и е назначено жури със Заповед № СОА20-РД92-264/20.10.2020 година с председател проф. Свилен Стефанов. Поканени са участници в журито от Съюза на българските художници и Съюза на архитектите в България. След проведения конкурс е обявено Решение за класиране на участниците с рег. № D3634187/22.01.2021 г. и със спечелилият първо място участник „ВИКТОРИЯ 2011" ЕООД (ЕИК 201540019, със седалище и адрес на управление: гр. Велико Търново, п.к. 5000, ул. „Бузлуджа" № 8), представлявано от управителя Борис Борисов, е сключен договор с рег. № СОА22-ДГ55-340/16.06.2022 г. с предмет „Изготвяне на работен проект, изграждане и монтаж на „Паметник на инж. Иван Иванов – кмет на София" на бул. „Драган Цанков" и бул. „Евлоги и Христо Георгиеви", пред Метростанция „Стадион Васил Левски", гр. София".

През м. март 2024 г., на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 11 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 17, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и чл. 18 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община, е внесен доклад с рег. № СОА24-ВК66-2330/18.03.2024 г. за поставяне на паметник на инж. Иван Иванов – кмет на София, на бул. „Драган Цанков" и бул. „Евлоги и Христо Георгиеви", пред Метростанция „Стадион Васил Левски", гр. София. С Решение № 457 по Протокол № 16 от 26.07.2024 година, Столичният общински съвет отлага разглеждането на доклада за следващо заседание на Столичния общински съвет.

Към момента, съгласно договор с рег. № СОА22-ДГ55-340/16.06.2022 г. с предмет „Изготвяне на работен проект, изграждане и монтаж на „Паметник на инж. Иван Иванов – кмет на София" на бул. „Драган Цанков" и бул. „Евлоги и Христо Георгиеви", пред Метростанция „Стадион Васил Левски", гр. София", изпълнителят „ВИКТОРИЯ 2011" ЕООД, е извършил следното:

- Проектиране;
- Изработен е макет на паметника от глина в М 1:1;
- Изработени/свалени калъпи;

От страна на Столична община, съгласно договора е преведено авансово плащане в размер на 32 050.00 (тридесет и две хиляди и петдесет) лева без ДДС, 38 460.00 (тридесет и осем хиляди четиристотин и шестдесет) лева с ДДС. С Приемо-предавателен протокол от 17.10.2022 г. е приет работен проект - модел от глина в мащаб 1:1.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Инж. Иван Иванов е визионер, управлявал столицата от 25 май 1934 г. до 9 септември 1944 г. – период, определян като „10 златни години за София". Той е отдаден на една-единствена идея и това е бъдещето на столицата, като неуморно и прагматично той посвещава на това целия си живот и едно по едно изгражда толкова много неща за София.

Всички управници на София трябва да милеят за града и да отдават заслуженото на тези, които преди тях са градили бъдещето на столицата ни.

С оглед на факта, че реализирането на паметника на инж. Иван Иванов е от голямо обществено значение и приоритет на Столична Община, предлагам Столичния общински съвет да:

1. даде съгласието си за поставяне на паметник на инж. Иван Иванов пред Метростанция „Стадион Васил Левски", кръстовището на бул. „Драган Цанков" и бул. „Евлоги и Христо Георгиеви";
2. възложи на кмета на Столична община да завърши процедурата по изпълнение на одобрения проект стартиран с Решение № 627 от 6 октомври 2011 г. на Столичния общински съвет;
3. разреши средствата да бъдат осигурени от бюджета на Столична община.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 11 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 17, ал. 1, ал. 2, ал. 3 , ал. 4 и чл. 18 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община, предлагам проект на Решение на Столичния общински съвет.

Приложения:

1. проект на решение
2. проектна документация
3. Решение №627 на Столичния общински съвет от 06.10.2011 г.

ВНОСИТЕЛИ:

ВАСИЛ ТЕРЗИЕВ
/кмет на Столична община/ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Зографски

Димитров

Василева

Петров

Колчаковски

Георгиева

Стефанов

5

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, http://www.sofiacouncil.bg

Р Е Ш Е Н И Е № _____

на Столичния общински съвет

от _____ 2026 година

За поставяне на паметник на инж. Иван Иванов – кмет на София в периода 1934 – 1944 г.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8, т. 11 и т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 17, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и чл. 18 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премажване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община,

С Т О Л И Ч Н И Я Т О Б Щ И Н С К И С Ъ В Е Т
Р Е Ш И :

I. Дава съгласие за поставяне на паметник на инж. Иван Иванов в ПИ с идентификатор 68134.109.15 по КККР, до Метростанция „Стадион Васил Левски", кръстовището на бул. „Драган Цанков" и бул. „Евлоги и Христо Георгиеви", район „Средец".

II. Възлага на кмета на Столична община да завърши процедурата по изпълнение на проекта стартиран с Решение № 627 от 6 октомври 2011 г. на Столичния общински съвет за изграждане на паметник на инж. Иван Иванов.

III. Средствата да бъдат осигурени от бюджета на Столична община.

Настоящето решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 2026 г., Протокол № _____, точка ___от дневния ред, по доклад №___ и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

Председател на Столичния
общински съвет:

_____

Цветомир Петров

Юрист от администрацията на СО:..... .....